سەرۆکی شارەوانی سەید صادق دەگۆڕێت

شەقام/ب.سەید صادق

بڕیار وایە سەرۆکی شارەوانی سەیدسادق و سێروان کەسەربە پەکگرتوی ئیسلامی کوردستانن لەسەرکار لاببرێن و دووکەسی تر لەجێگەیان دابنرێن .

ئەندازیار (جەلال تاهیر) کەنێستە سەرۆکی شارەوانی سەیدسادقەو بەهەڵبژاردنی نەوپۆستەی وەرگرتووە ، لەجوارچێوەی نەو گۆڕانکارییەی کەحکومەتی هەرێمی کوردستان ئیدارەی سلێمانی لە هەندێک شارەوانییەکانی ئیدارەکەیدا دەیکات ، پۆستەکەی لێوەردەگرێتەوە و لەجێگەی نەو کەسێکی دیکەی سەربە پەکگرتوی ئیسلامی دادەنرێتەوە .. ئەفرەجی سەرۆکی شارەوانی سەیدسادق

رایگەیاند کەهێشتا کار بەو بڕیارە نەکراوە ، بەڵام سەرچاوەیەکی ترلەمەڵبەندی (١٠)ی پەکگرتوو ئەو هەواڵەی تەنکید کردووتەوە .

پشاوەی

(حەمید مەجید..)

و دوای کوودەتاکەی سانی ١٩٦٨ ی ڕژێمی بەعس بەمەبەستی شێواندنی باری دیموگرافی کەرکوک هێنراون بۆ کەرکوک . هەروەها کەرکوکی لەبارەی هاوهەڵوێستی لەسەر ئەم بڕیارە ئەوەی ڕوونکردەوە کە: لەگەڵ ئەنجوومەنی پارێزگای کەرکوک قسەمان کردووە بۆ جێبەجێ نەکردنی ئەم بڕیارە و هەموو لایەنەکانیشمان لێ ئاگادار کردۆتەوە تاوەکو هەڵبوەشێنرێتەوە و چونکە ئەو بڕیارە جۆرێکە لە یاری کردن بەئاگر.

جێی باسە جێگری سەرۆکی پەرلەمان کە سەرۆکی لیژنەی بەدواداچوونی ماددەی ٥٨ ی تایبەت بەئاسایی کردنەوەی کەرکوک و ناوچە تەعریب کراوەکانیشە ،دووپاتیکردەوە: بەهیچ شێوەیەک ئەو بڕیارە قبول ناکرێت،

ئامازەی بەوەشدا کەپێویستە لیستی هاوپەیمانیی کوردستان لەکۆمەڵەی نیشتمانی ئیراق و وەزیرە کوردەکان لەکابینەی جەعفەری و خودی سەرۆک کۆماری نێراق و جێگری سەرۆک وەزیرانی ئیراق کەکوردن سەبارەت بەم بڕیارە هەڵوێست وەرگرن ، داواشی کرد وەزیری نەوتی ئیراق بەو بڕیارەیدا بچێتەوەو هەڵبووشێنێتەوە چونکە پێچەوانەی دەستووری هەمیشەیی نێراقە.

بەگوێرەی دەستووری نێراق تارەوشی کەرکوک و ناوچە تەعریب کراوەکان ئاسایی نەکرێنەوە و عارەبە هاوردەکان نەنێردرێنەوە جێگای خۆیان نابێت هیچ بڕیارێکی لەو شێوەیە دەربچێت.

قوتابیانی زانکۆی دهۆک داخوازییەکانیان بۆ جێبەجێ دەکرێت

شەقام.بەیانێر

دوای ئەوەی کە هەندێ لە قوتابیانی زانکۆی دهۆک بە مەبەستی ئارەزایەتی دەربڕین لەمەڕ کەمی خزمەتگوزای لە ١٥ی ئەم مانگەدا ڕێپێوانێکی هێمانەیان سازدا، ڕۆژنامە دواتر " خێرەت عابد" کۆبوونەوەی لەگەڵ گشت بەرپرسانی بەشە ناوخۆییەکانی زانکۆی دهۆک پێکهێنا و گفتوگۆ لەسەر داواکاری و خواستی قوتابیان کرا.

بە گوێرەی هەواڵی بەیانێرمان لە دهۆک، کۆبوونەوەکە بە ئامادەیی "خێرەت عابد" ئەندامی لقی یەکێتی قوتابیان لە دهۆک و بەرپرسانی بەشە ناوخۆییەکانی ئەو شارە پێکهات و تێیدا بە وردی باس لە داخوازییەکانی قوتابیان کرا و دەست لەسەر ئەو خاڵانە دانرا کە دەبنە هۆی خزمەتگوزارێکی باشتر و شیاوتر بۆ قوتابیان. هەروەها جەخت لەسەر دابینکردنی وزەی کارەبا و سوتەمەنی بۆ ئەو بەشانە کراوە و بڕیاردرا لە ناپێندەیەکی نزیکدا جێبەجێ بکرێن.

هەروەها لە کۆبوونەوەکەدا باس لە گرنگی چینی قوتابیان و بە تایبەت قوتابیانی زانکۆ کراوە، بە شێوەیەک سوود لە هێز و توانای قوتابیان وەربگیرێت.

قوربانیدانی پەنابەرانی کوردی کەمپی ئەڵتاش بەردەوامە

شەقام/ ئاژانسەکان

دوایەدوای ڕووخانی ڕژێمی بەعس سەدام و بەرصەندنی تووندوتیژی لە ناو ئێراق ، هاوواڵتیانی کوردی دانیشتووی کەمپی ئەڵتاش بەردەرووی کاری تیرۆریستی بوونەوە و بە هۆیەوە جەندین کەسیان لێ بووە بە قوربانی.

لەمبارەیەوە کۆمیتەی پشتیوانی لە پەنابەرانی ڕۆژهەڵاتی کوردستان لە بەیاننامەیەکدا ڕایگەیاندووە کە ڕۆژی ١٦ی ئەم مانگە بە هۆی تەقینەوەی ئۆتۆمبێلێکی مینرێزکراو لە سەر ڕێگای نێوان ڕۆمادی و کەمپی ئەڵتاش، هاوواڵتیکی کوردی دانیشتووی ئەو کەمپە بە ناوی "دبیر تایشەبی" گیانی لە دەستدا و کۆڕی ناوبراویش بە هۆی ئەو ڕووداوەوە برینداربوونە.

هەروەها لە بەیاننامەیەکدا هاتووە کە پەیوەندی دیکەی لە دانیشتوانی ئەو کەمپە بێ سەر و شوێن کراوە. کۆمیتەی پشتیوانی لە پەنابەرانی ڕۆژهەڵاتی کوردستان لە بەیاننامەکەدا داوای لە حکومەتی هەرێمی کوردستان کردووە کە بە هانای ئەو هاووڵاتیە کوردانە بێن و ڕزگاریان بکەن.

قوربانیانی تەقینەوەکانی خانەقین گەیشتە ٨٠ کەس

دوای ئەوەی ڕۆژی ١٨ی ئەم مانگە دوو تیرۆریست لە ناو دوو حوسێنیەی شاری خانەقین خۆیان تەقاندەوە و ژمارێکی زۆر لە هاووڵاتیانی ئەو شارە بوونە قوربانی بە پێی دوایین ئامار، ٧٤ هاووڵاتی گیانیان لە دەستداوە و ٨٠ دیکەش بریندارببوونە .

وێنەی کچێک کێشەیەک دروستەکات

لە بنکەی پۆلیسی شاوەیس دادخوازێکی نافەرمت بە ناوی "ن.م" کە نافەرمتی مالەوەیە، لە دژ کورێک بە ناوی "ر.ک" کە بە مۆبایلەکەی وێنەی کچێکی وەرگرتووە، تۆمار کرد.

تاوانبار لە دوای گرتنی وێنە لە کچەکە ، وێنەکە بە هاوسەری دادخواز نیشان دەدات، هاوسەری دادخواز لە دوای بینینی وێنەکە تورە دەبێت و هەڵسا بە دەرکردنی خێزان و منالەکانی لە مالەوە. شایانی باسە لە دوای لێکۆڵینەوە و وەرگرتنی گۆفتاری کچێکە، دەرکەوت کە لە کاتی وێنە گرتن، کچەکە ناگادار نەبووە. بە پێی لێکۆڵینەوەکان و گۆفتاری کچی دادخواز، دادوەر بڕیاریدا کە تاوانبار "ر.ک" بە پێی مادەی (٤٠٢) لە یاسای سزاکان دەستگیر بکرێت.

15

ڕۆژ جارێک بخوێنەوە

جێ بەجێ نەکردنی مادەی ٥٨ کەمتەرخەمی هەردوو حزبی کوردی تێدایە

ئەم ڕاستیە لای هەموو خەڵکی کەرکوک ناشکرایە لە ماوەی سێانزە ساڵی ناوبەیووی خەڵکی کەرکوک بەرنامەیەک نەبووە بۆ ناوکەرکوک بۆ ئەم ڕاستیە لە یەکەم ڕۆژی ئازادی دا لیپرسراوی یەکەمی حزبێک لە کورد سات ووتبێ، ئیمە شارەزایمان لە ناو کەرکوک نەبوو بەڵێ. تا ئەم ساتە بەرنامەیەکی کوردی نیە بۆ کەرکوک بەڵکو هەر حزبەو بەرنامەیەکی حزبی هەیە زیاتر بۆ خزمەتی تاکەکانی ناڕ حزبەکانیان بە پێچەوانەی ئەحزابی کوردی هەموو نەحزابی عارەبی بەڕاست و چەپ و ئیسلامیەوە لە بەغدا وەک حکومەتی ئیراقی بەک بەرنامەیان هەیە بۆ کەرکوک لە خزمەتی عارەبی ئیراقدایە بە تاشکرا بۆ هەر عارەبێک حەوت هەزار دۆلار سەرف دەکرێت بەڵام ئەو دوو حزبە حەوت دۆلار بۆ ئاوارەکان سەرف ناکەن .

ئەنجوومەنی ئاو کەرکوک لە بێ دەسەلاتیدا وەک هەر هاووڵاتیەک دەپارێنەوە وەک نوینەری خەڵک قسە ناکەن وە لەناو خویاندا کێشەی حزبی یان هەیە

ئێمە پێشنیار دەکەین بۆ هەردوو حزب و حکومەتی سلێمانی و هەولێر

١- بۆ هەر ئاوارەیەک سەد ملیون دینار سەرف بکرێت وەکو قەرزێک بە شێوەیەکی یاسایی لە سەریان بنوسرێت هەر کات قەرەبووی ئاوارە کرایەوە ئەو پارانە وەربگرنەوە چونکە بڕیار وایە بۆ هەر عارەبێک حەفتاو پێنج ملیون دینار سەرف دەکرێت وە خانوەکانیشیان بفرۆشن

٢- نوینەرانی ئەنجوومەن ئەگەر لە ناستی ئەو کارە بن دەتوانن هەرچی ماڵە عارەب لە ٢٠٠٣ هاتونەتە کەرکوک بە شێوەیەکی یاسایی دەریان بکەن وەک ئەو ڕیکەوتنەی نێوان کوردوو بەغدا کراوە

٣- ئەو ئەنجومەنەی کەرکوک لە یەکەم کەسەوە هەمویان بگوردرین

٤- ڕێگە نەدەن بە هیچ کوردێک خانوی کوردوو تورکمان بکرێت تەنها خانوی عارەبەکان بکرن چونکە دەسەلاتدارانی کورد زەوی و خانوی کوردوو تورکمانیان کرێوە بۆ خۆیان لە ناو کەرکوک

٥- ئەو دوو حزبە واز لە کێشەی حزبایەتیی یان بەهنن لە ناو کەرکوک

٦- لەگەڵ گەڕانەوەی هەموو ئاوارەکان خانوو بۆ هەموو کەسوکاری ئەنفالکەان دابین بکرێت لە ناوکەرکوک

٧- لە شوینی ئەوەی سەدان کۆرو کۆبوونەوەی ئەو دوو حزبە ئەنجامی دەدەن بە ملیون دولارێک سەرف دەکەن لە زیر ناوی مادەی ٥٨ یەک گونگرەیەکی کوردی بەبەستن هەموو حزب و لایەنەکان بە شدار بن بە کردەوەش بڕیارەکانی ئەو کونگرەیە جێ بەجی بکرێت

٨- ئەو پارەیەی کە خۆی لە پەنجا ملیون دولار دەدا بەدەستی لیپرسراوی مەلبەندەوەیە بۆ بەهێز کردنی خۆی بەکاری هیناوە با بەکار بهێنریت بۆ ئاوارەکان

٩- داوا دەکەین لە دلسوزانی پارتی ئەو خانانەی دوێنی نەکەنە دەسەڵاتدار لە کەرکوک وەک دلشاد پیرۆت کە زەوی زارە داگیرکراوەکانی کوردوو تورکمانی دەگرێ لە کاتی بەعسدا تا سەر نیسک تێکەڵی بەعس بۆ نیستا نوینەرە لە ئەنجومەنی کەرکوک

١٠- ئەو دیمان ملیون دولارەی دەبەخشرێتە عارەب لە ڕێگەی ئەو نیبراهیمەوە کە بۆ سودە بدرێتە ئاوارەکان و کەسوکاری ئەنفالەکان

ئاگاداری هەموو خەڵکی کوردستان دەکەینەوە هەموو ئەو نوینەرانەی بۆ کەرکوک دیاری دەکرێت ئیمە ژیان نامەی هەمویان بڵاڤ دەکەینەوە لەبەری خیانەت و بێ ڕەوشتی و دزێتی و هەموو گەندەلیەک.

مافی کەرکوک بۆ مافەکان

m_karkuk@hotmail.com

منالٌ گشتي له برسيا مرد!

ئامانج شاکەلی

پەیامنێری کوردسات بە کوردیەکی سەروگۆیلاک شکاو و بە پرسیاری هەزاربارە و سوواو خاتوو شەمسەی گەنگەردی هەراسان کردووە. هاوڕێنەفالکاوەکانی لەکەدار خاتوو شەمسە پیرەژنێکی لە دۆزەخی ئەنفال ڕزگاربووی هەناو بۆکڕوز لێهەستاوە. ئەو شەو و ڕۆژ لە دۆزەخی دڵشکان و تەنهایی و ڕۆڤە کۆژراندا هەڵدەقرچێ. بە ئاشکرا لە وەڵامدانەوەی ئەو پرسیارانە بێزارە. دەژانێ وەک هەمیشە دەبێتەوە بابەتێک بۆ پڕکردنەوەی بەرنامە بێتامەکانی تەلەفزیۆنە کوردییەکان. دڵنیایە کەس گوێ لە ڕستە و وشە بە پشکۆی نازار هەڵقرچاوەکانی ناگرێت.

گیرفانبڕ و غەیفەبە شۆرانی بەرپرس و براگەورە نایابەوێ "میزاجی پرتەقاڵییان" بە خەمستانی شەمسەخان و هاوڕێنەفالکاوەکانی لەکەدار بکەمن!

وای چ ڕۆژگارێکە! گورگ پاسەوانە و شوان دانی لە گۆشت جیرە* باڵەخانەی جاشانی دوێنێ و دزانی ئەمڕۆ وا بەری خۆری گرتووە، کەچی شەمسەکان و مەحموودکان هێشتا لە بێبەرگییا، مەیلی هەتاون** کوردسات، کوردستان تیڤی و تیڤییە ژۆر و بۆزەکان! - چی دی بە پرسیاری سارد و سڕ، بڕینی شەمسەخان مەکولێننەوە! - بە فرمێسکی تیمساحاساتان، خۆتان مەکەن بە مەلانیکەی سۆز و دڵنەوایی! - ئەنفال و قوربانییەکانی ئەنفال گەلێ لە بەرنامەی بێتام و کوردیەو ڕیسواکەری ئێوە مەزن تر و بڵندترن!

گوێتان لێنەبوو شەمسەخان چی وت؟!

"منالٌ گشتی لە برسیا مرد!"

* دێرە شیعرێکی حەمەد سالح دیلانە

** نالی دەڵێ (بێبەرگییە عیلمەت کە هەتیو مەیلی هەتاوە)

کۆنفرانسی زمانی کوردی لە شاری ئامەد بەڕێوەچوو

شەقام . ئاژانسەکان

سێیەمین کۆنفرانسی زمانی کوردی، ڕۆژی ١٧ی ئەم مانگە لە ساڵۆنی شارەوانی (باغلار)ی شاری ئامەد دەستی پێکرد . ئەو کۆنفرانسە لە لایەن شارەوانی گەورەی ئامەد بە هاوکاری ئەنیستیتۆتی زمانی کوردی شاری ئامەد ئامادە کراوە .

ئەو کۆنفرانسە لە ژێر ناوی "کۆنفرانسی ستاندارد کردنی زمانی کوردی" ماوەی دوو ڕۆژی خایاند و بەشداربووان بیروڕای خۆیان دەربڕی .

لە کۆنفرانسی ئەمساڵدا لە هەر چوار پارچەی کوردستان و هەروەها دانیشتوانی ئەوروپاش جەندین نووسەر، شاعیر، مێژووناس، زمانەوان، ڕۆژنامەنووس، شانۆکار، ئەکتەرەکانی سینەما و هونەرمەند و ... هتد، بەشداریان کرد و بیروڕای خۆیان پێشکەشی ئامادەبوان کرد . لە باشووری کوردستانەوە، دکتۆر عیزەددین مستەفا ڕسول، سەرۆکی یەکێتی نووسەرانی کوردستان، دکتۆر نەوزاد عوسمان، سەرۆکی بەشی زمانی کوردی لە زانکۆی دهۆک، ماموستا ڕەمزییە سابیر لەسەر ناوی زانکۆی دهۆک، دکتۆر دڵشاد عەلی، لەسەر ناوی زانکۆی سلێمانی، هەروەها ڕشید کرمانج لەسەر ناوی زانکۆی سنە، دکتۆر فازل ئەمەر، لەسەر ناوی یەکێتی نووسەرانی دهۆک، دەهام عەبدوڵڵەتاح، وەک نووسەرێکی ڕۆژئاوای کوردستان، دکتۆر حوسێن خالەقی لەسەر ناوی ئەنیستیتۆتی زمانی کوردی ستۆکهۆڵم، فازل ئەمین پێنجوێنی لەسەر ناوی ئەنیستیتۆتی کوردی بەرلین و سامی تان لەسەر ناوی ئەنیستیتۆتی کوردی ستانبول، هەریەکەو گوتەیەکیان پێشکەشی ئامادە بوان کرد . هەر لەو کۆنفرانسەدا عوسمان بایدەمیر، سەرۆکی شارەوانی مەزنی ئامەد باسی لە قەدەغە کردنی زمانی کوردی و ئەو ئاستەنگانەی لەبەردەم زمانی کوردیدا هەنە، کرد و گوتی :" هەبوونی زمان و میللەت، پەیوەندی بە ئێوەوە هەیە، ئەگەر بەکیان تێکبچێت، ئەوانی دیکەش تێکدەچن، بەک سەر بکەوێت، ئەوانی دیکەش سەردەکەون . هەبوونی گەلی کورد، زمانی کوردییە . گەلی کورد دەبێ زمانی کوردی وەک چاوی خۆی بپارێزێت ". لە بەشێکی دیکەی کۆنفرانسەکەدا، دکتۆر عیزەددین مستەفا ڕسول باسی لە پارچەبوون و سنوورەکانی زمانی کوردی لە هەر چوارپارچەی کوردستاندا کرد . ئەو گوتی :" پێشتر لە کوردستاندا گەلێک زاراوە و دیالێکتی جیاواز هەبوون، بەڵام بە تێپەڕبوونی کات، ئەو زاراوانە کەم بوونەوە و تەنیا کوردی زێر واتە سۆرانی و کوردی سەرەوو، واتە کرمانجی ماوەتەوە و پێم وایە ئەو دووبەش لە ماوەیەکی بە تێپەڕبوونی کات، لە یەکتری نزیکتر ببنەوە ".

پاشماوەی (پشیلە...)

ئەو پشیلەیە لەگەڵ پشیلەیەکی تر بووە بەڵام ماوەیەک لەمەوبەر چەکدارەکان یەکێک لەو پشیلانەیان کوشتووە.

نێستاش بارەگای ئەو حزبە دوای ئەوەی شەوو ڕۆژێک چۆڵ دەکرێت، (٤) چەکداری تریان بۆ نارددووە لەوپەڵان بەرپرسێکی ئەو حزبەیە چەکدارەکان لێیرسینەوەیان لەگەڵدا کراوەو ئاگاداریش کراونەتەوە کەبەهیچ شێوەیەک بارەگا چۆڵ نەکەن وەک خۆیان دەڵێن "باحەیامان نەچێت".